

Svendborg (Wenzel Neergaard) udtale sig, nærer jeg Haab om, at det skal lykkes os alle i Enighed at føre dette lille Lovforslag igennem i den Retning, det tager Sigte paa, og saa synes jeg for mit Vedkommende ikke, at Tiden er inde til at drage de gamle Stridsspørgsmaal frem. Jeg skal derfor for mit Vedkommende gerne lade Opholdsbestemmelsen og det andet ligge som en Opgave for den Rigsdag, som kommer efter denne, og som er udgaaet af den almindelige Valgret. Det her foreliggende lille Spørgsmaal ligger lige for, da Amsraadsvalgene forestaar til Foraaret.

Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) talte endelig om de to Tempi. Dertil vil jeg kun sige, hvad den højtærede Minister allerede har sagt, at medens man i gamle Dage ved de to Tempi udskød Afgørelsen af Spørgsmaalet om den privilegerede Valgret til sidst, tager det foreliggende Lovforslag Tyren ved Hornene i første Omgang.

Wenzel Neergaard: Da jeg havde Ordet første Gang, fremhævede jeg det efter min Mening urimelige i, at Amsraadene, der fører Tilsyn med Sogneraadene forskellige Anliggender, blev valgt direkte af Sogneraadene, og at der ikke var noget som helst andet Element i Amsraadene end de Medlemmer, der direkte var valgte af Sogneraadene. Samtidig fremhævede jeg, at der ikke fra vor Side var nogen, som vilde sætte sig imod at tage Konsekvensen af vor Stilling overfor Grundlovsspørgsmaalet, nemlig den, at man ogsaa overfor Amsraadene maatte have Valgene baseret paa den almindelige Valgrets Princip. Den højtærede Minister, der derefter havde Ordet, sagde, at hvis noget saadant blev fremdraget under disse Forhandlinger, kunde han paa Forhaand sige, at derom vilde der ikke blive Enighed. Det er meget muligt, at den højtærede Minister har Ret deri, men det ligger da i, at han raader over et Flertal og saaledes kan afgøre, hvorvidt der skal føres en Forhandling paa dette Omraade eller ikke med Udsigt til, at der kan komme et Resultat ud deraf. Den højtærede Ministers Stilling forstaar jeg ganske vist ikke, thi naar man fra alle Sider under Grundlovforhandlingerne indrømmede, at naar Landstinget skulde have en modererende og regulerende Indflydelse, maatte det vælges paa en noget anden Maade end Folketinget — og derom forekommer det mig, at der var Enighed —, saa er der ikke noget

inkonsekvent i, at man ogsaa med Hensyn til det kommunale Landsting, som man i og for sig godt kan kalde Amsraadene, stiller en lignende Fordring op, vel at mærke, naar man holder sig paa den almindelige Valgrets Grund. Det er muligt, at Ministeren har Ret i sin Udtalelse om, at denne Tanke vilde fremkalde Uenighed og Strid; men den er ikke ulogisk, tværtimod er der god og sund og forstændig Mening i den, men der er i Virkeligheden ikke Logik i at sammensætte en Myndighed paa den Maade, at den vælges udelukkende af dem, hvem Myndigheden skal kontrolere.

Forsvarsministeren (P. Munch): Jeg skal først gøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen). Det bestemte Punkt, som han syntes at lægge en særlig Vægt paa, er stadig Spørgsmaalet om, hvorledes man skal bestemme Antallet af de Repræsentanter, som hver Sognekommune vælger. Det ærede Medlem mener der at staa paa det bestaaendes Grund, medens han mener, at Lovforslaget forrykker det bestaaende. Jeg maa dog dertil sige, at det, som det ærede Medlem foreslaar, forrykker virkelig ogsaa i høj Grad det bestaaende. Thi det bestaaende paa dette Omraade er, at hver Sognekommune har samme Indflydelse paa Sammensætningen af Amsraadene; hver Sognekommune har to Repræsentanter mellem de Valgmænd, der skal vælge Amsraadet. Dette er alle enige om er en Urimelighed. Det Spørgsmaal, der bliver tilbage, er saa blot dette, om man ved Bestemmelsen af Antallet af Valgmænd skal gaa ud fra Indbyggertallet eller fra Antallet af de kommunale Skatteydere eller af de kommunale Vælgere. Det ærede Medlem tillægger dette en principiel Betydning, som Spørgsmaalet aldeles ikke har. Og naar det ærede Medlem siger, at det er noget helt nyt, man her vil indføre, skal jeg gøre opmærksom paa, at i den kommunale Valglov, som gennemførtes i 1908 af det daværende Flertal i dette Ting, er dette Princip anvendt for de bornholmske Byers Vedkommende, hvor man netop ved Bestemmelsen af Antallet af de Repræsentanter, de skal have i Amsraadet, er gaaet ud fra Indbyggerantallet og ikke fra Antallet af kommunale Skatteydere eller kommunale Vælgere. Det er altsaa ikke noget Brud paa det bestaaende, ikke noget helt nyt Princip, som her føres ind, men en ganske naturlig Bestemmelse. Den vil jo imidlertid utvivl-